

Макаренко О. А., викладач

Кропивницька Т. А., к.фіз.вих., доцент, завідувач кафедри
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
м. Київ, Україна

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИСТУПІВ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ У СТРИБКАХ НА БАТУТІ НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ

Анотація. Вивчення результативності виступів українських спортсменів у дисциплінах стрибків на батуті на Всесвітніх іграх та порівняння з іншими країнами свідчить про високі здобутки України. Разом з цим, намітилася тенденція до погіршення.

Ключові слова: Всесвітні ігри, перспективи розвитку, результативність, стрибки на батуті, Україна.

Вступ. Стрибки на батуті – складно-координаційний олімпійський вид спорту. Виділяють 4 дисципліни: індивідуальні та синхронні стрибки на батуті, стрибки на акробатичній доріжці, подвійний мінітрамп [3]. Вид спорту представлений в програмі Всесвітніх ігор з 1981 р., з 2000 р. включений до програми Олімпійських ігор [1].

Дослідження динаміки результатів українських спортсменів на Всесвітніх іграх у дисциплінах стрибків на батуті дозволить створити уявлення про рівень його розвитку в нашій державі за часи її незалежності, порівняти з країнами-лідерами, і на основі отриманих даних, визначити перспективи у подальшому.

Мета дослідження: оцінка результативності виступів вітчизняних спортсменів у стрибках на батуті на Всесвітніх іграх та подальших перспектив у цьому виді спорту.

Матеріал і методидослідження. Дослідження проводилось на основі даних сайту International World Games Association [4, 5]. Для об'єктивного порівняння середнього показника успішності країн-лідерів у стрибках на батуті враховувалися результати змагань з 1993 р. (перший виступ України на Всесвітніх іграх) і дотепер.

Методи дослідження: аналіз інформації мережі Інтернет, синтез та узагальнення, порівняння, математична обробка даних.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз програми Всесвітніх ігор засвідчив, що всі чотири дисципліни стрибків на батуті стали частиною перших змагань (1981 р.). Подвійний мінітрамп не входив до програми Всесвітніх ігор у період з 1985 до 1997 рр. і повернувся до неї після виключення індивідуальних стрибків на батуті. Останні перейшли до Ігор Олімпіад (з 2000 року). Таким чином з 2001 р. на Всесвітніх іграх спортсмени виборюють медалі у трьох дисциплінах (табл. 1).

Медальний здобуток українських спортсменів у стрибках на батуті на Всесвітніх іграх

Рік проведення змагань	Індивідуальні стрибки на батуті	Синхронні стрибки на батуті	Стрибки на акробатичній доріжці	Подвійний мінітрамп	Загальна кількість медалей
1993	1 (срібло)	0	0	*	1
1997	1 (срібло)	1 (золото)	1 (золото)	*	3
2001	#	1 (золото)	0	-	1
2005	#	0	1 (золото)	-	1
2009	#	1 (золото)	1 (бронза)	-	2
2013	#	1 (бронза)	1 (золото)	-	2
2017	#	2 (золото, срібло)	0	-	2
2022	#	*	0	-	0
Всього	2	6	4	0	12

Примітки: # – дисципліна перейшла до програми Ігор Олімпіад;

* – дисципліна не входила до програми Всесвітніх ігор;

- – в змаганнях не брали участь спортсмени з України.

Більшість дисциплін стрибків на батуті є неолімпійськими, проте наразі вид спорту в Україні віднесений до третьої категорії пріоритетних олімпійських видів спорту, що свідчить про низькі показники розвитку [2]. Перша і остання медалі в індивідуальних стрибках на батуті на Олімпійських іграх завойовані у 2000 та 2004 рр. Результати на Всесвітніх іграх значно кращі.

У кожній дисципліні стрибків на батуті на Всесвітніх іграх представлено по 10 учасників з різних країн. Тобто за одні ігри у країні є можливість завоювати 2 медалі в кожному виді (чоловіки, жінки). З 1993 р. на кожних змаганнях, за виключенням останніх, зі стрибків на батуті розігрується 6 комплектів нагород, 2 з яких – в подвійному мінітрампі. За всю історію участі українські спортсмени не відбиралися, а отже не брали участь в цій дисципліні. Найбільш позитивна динаміка простежується у синхронних стрибках, де на кожних змаганнях, крім 1993 та 2005 рр., вітчизняні спортсмени здобували медалі. Зі стрибків на акробатичній доріжці спостерігається певна стабільність виступів спортсменів до 2013 р., на всіх наступних іграх відбувається суттєве погіршення результатів (займають з 6 по 10 місця).

За всі Всесвітні ігри, в яких брали участь українські спортсмени, ними завойовано 12 медалей, з яких 7 золотих (58%), 3 срібних (25%) і 2 бронзових (17%). На Всесвітні ігри 2025 р. українці кваліфікувалися у синхронних стрибках (чоловіки) та стрибках на акробатичній доріжці (чоловіки, жінки).

Розраховувався середній показник успішності (далі – СПУ) виступів спортсменів за формулою: $СПУ = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{\text{показник } 2}{\text{показник } 1} * 100\%}{n}$, де

показник 1 – максимальна кількість нагород, на яку може претендувати країна; показник 2 – медальний здобуток країни у стрибках на батуті; n – кількість Всесвітніх ігор у період з 1993 р. до 2022 р. (табл. 2).

**Співвідношення кількості завойованих медалей українцями у
дисциплінах стрибків на батуті до кількості потенційних нагород
у цьому виді спорту на Всесвітніх іграх**

Рік проведення змагань	Кількість потенційних нагород (показник 1)	Медальний здобуток українських спортсменів (показник 2)	Співвідношення показника 2 до 1, % (показник 3)
1993	6	1	16,6
1997	6	3	50
2001	6	1	16,6
2005	6	1	16,6
2009	6	2	33,3
2013	6	2	33,3
2017	6	2	33,3
2022	4	0	0
Всього	46	12	26

СПУ розраховувався для всіх країн. Для більш об'єктивного порівняння враховувалися здобутки, починаючи зі змагань 1993 р. Отримані такі результати: США (28%), Україна (26%), В. Британія (24%), Німеччина (21,7%), Франція (19,5%). Результативність інших країн – до 18%. Таке порівняння дає можливість зробити висновок, що Україна у стрибках на батуті належить до країн-лідерів.

Проте результати останніх змагань засвідчують негативну тенденцію, яка потребує вивчення: найкращий командний результат збірної України на Всесвітніх іграх за всю історію участі (3 місце) і жодної медалі у стрибках на батуті.

Висновки. Розрахунок середнього показника успішності українських батутистів на Всесвітніх іграх засвідчив, з одного боку, високі здобутки на рівні з такими країнами, як США, В. Британія, Німеччина; з іншого – суттєве погіршення результатів після 2017 р., що потребує детального аналізу.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні факторів та визначенні проблем, що впливають на розвиток стрибків на батуті та його дисциплін, а також вивчення досвіду США, В. Британії та Німеччини.

Список використаної літератури

1. Кропивницька Т. А., Макаренко О. А. Перспективи участі українських спортсменів у Всесвітніх іграх. *Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти* : мат. III Міжнар. науково-практ. конф., 28 квіт. 2023 р. Харків, 2023. С. 109–115.

2. Про пріоритетність літніх олімпійських видів спорту на 2022–2024 роки : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 21.12.2021 р. № 4904. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4904924-21#Text> (дата звернення: 06.02.2024).

3. Стрибки на батуті – Офіційний сайт Української федерація гімнастики. URL: <https://ugf.org.ua/gymnastics-discipline/trampoline-rules/> (дата

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

звернення: 05.02.2024).

4. Result history of The World Games. *International World Games Association official site – Learn all about the sports and history of the International World Games Association and the The World Games.* URL: <https://www.theworldgames.org/results#edition=0&sport=59&discipline=204&category=324&country=> (дата звернення: 07.02.2024).

5. Result history of The World Games. *International World Games Association official site – Learn all about the sports and history of the International World Games Association and the The World Games.* URL: <https://www.theworldgames.org/results#edition=0&sport=59&discipline=204&category=324&country=> (дата звернення: 07.02.2024).